

Eduskunnan talousvaliokunta

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 56/2020 vp

Finanssiala ry kannattaa ehdotettua sääntelyä

Finanssiala ry (FA) kiittää mahdollisuudesta kommentoida u-kirjelmää, joka koskee komission ehdotuksia asetukseksi virtuaalivarojen markkinoista (Proposal for regulation on markets in crypto-assets) ja asetukseksi hajautettuun tilinpitoon perustuvien markkinainfrastruktuurien pilotoinnista (Proposal for a regulation on a pilot regime for market infrastructures based on distributed ledger technology).

Valtioneuvosto toteaa kannassaan pitävänsä tärkeänä, että rahoitusmarkkina-sääntely tunnistaa ja kattaa tulevaisuudessa myös uudet digitaaliset liiketoimintamuodot ja digitaaliset ilmiöt, joilla on oikeudellista merkittävyyttä asiakkaansuojan toteutumisen sekä markkinoiden häiriöttömän toiminnan ja rahoitusvakauden säilymisen näkökulmasta. Valtioneuvosto toteaa myös, että koska koko rahoitusala pohjautuu yleiseen luottamukseen sen vakaata toimintaa kohtaan, tulee tietosuojan, asiakkaansuojan ja sijoittajansuojan pysyä korkealla tasolla myös uusia palveluja tarjottaessa. FA yhtyy tähän näkemykseen ja kannattaa sääntelytavoitteita, joiden lähtökohtana on säännellä samankaltaisia rahoituspalveluja niiden luonteen edellyttämällä tavalla – **sama riski, sama toiminta, samat säännöt** –periaatteen mukaisesti.

Markkinoilla olevat kryptovarot ovat luonteeltaan useimmiten teknisesti hajautettuja instrumentteja, joilla ei aina ole selvästi osoitettavaa liikkeellelaskijaa (ja ovat mahdollisesti vaarassa jäädä regulaation ulottumattomiin). Myös rakenteet ovat luonteeltaan hajautettuja verkkoja, jotka tyypillisesti esiintyvät vailla yksittäistä, selkeästi identifioitavissa olevaa omistajaa. Kohdistettaessa velvoitteita kyseisenkaltaisiin rakenteisiin, olisi tarkasti ja tapauskohtaisesti harkittava, mihin konkreettiseen toimijaan sääntely ja sen myötä syntyvät velvoitteet ja vastuut halutaan kohdistaa.

Eri instrumenttien kategoriat ja laillinen varmuus ('legal certainty') vaatii tarkennuksia etenkin kansallisten vastuiden osalta. Mikäli määrytykset eivät ole selvät, on iso riski kategorisoinnin yllättäväänkin muuttumiseen eri olosuhteista ja tulkinnoista johtuen. Valtioneuvosto toteaa myös kannassaan, että sähkörahavirtuaalivarojen liikkeeseenlaskujen mahdollistaminen luottolaitoksille ja sähkörahayhteisöille on syytä arvioida huolellisesti, jotta rahoitusvakauden kannalta välttämättömistä toimintaedellytyksistä voidaan varmistua ennakkoon riittävästi. Epäselväksi jää mitä huolenaiheita ja riskejä valtioneuvosto näkee luottolaitosten osalta komission ehdotuksessa.

FA pitää tarpeellisena, että vastuukysymyksiä suhteessa loppuasiakkaaseen harkitaan sellaisten toimijoiden osalta, joiden liiketoiminta perustuu loppukäyttäjille tarjottaviin kryptovarojen liittyviin palveluihin. Esimerkiksi virtuaalivaluutan tarjoajina, sisältäen myös virtuaalivaluuttojen vaihtopaikat, toimivien vastuun osalta tulisi harkita tarjoajan vastuuta loppuasiakkaalle myös tilanteissa, joihin virtuaalivaluutan tarjoajalla ei itsellään ole suoraa vaikutusmahdollisuutta. Näitä tilanteita voivat olla, että verkko toimii virheellisesti tai että se hakkeroidaan. Kasvavaa käytännön näyttöä

12.11.2020

Jansson Peter

löytyy myös siitä, että virtuaalivaluuttoja käytetään merkittävässä määrin rikollisen toiminnan yhteydessä.

Valtioneuvosto toteaa myös suhtautuvansa moniportaisen eurooppalaisen valvontarakenteeseen lähtökohtaisesti myönteisesti edellyttäen, että kotivaltion valvontaviranomaisten edellytykset hoitaa niille laissa säädetty tehtävät turvataan asianmukaisesti. FA katsoo, että valvontaviranomaisen kompetenssi ja kyky puuttua kryptomarkkinoiden toimintaan ja toisaalta myös tarvittaessa palveluntarjoajien neuvontaan on myös taattava, jotta tukea oikeisiin kategorisointeihin ja sääntelyn käytännön määrittäisiin on mahdollista saada. Etenkin uusille palveluntarjoajille tämä proaktiivisesti oikealle polulle ohjaaminen on tärkeää. Kaavailtu 'sandbox-malli' tullee vaatimaan valvontaviranomaisilta paljon resursseja (mahdollisesti aikanaan myös Suomessa).

DLT-pilottiregiimin asetuksen 10 artiklassa säädetään, että arvopaperimarkkina-
viranomaisen laatii komissiolle viimeistään viiden vuoden kuluttua pilottijärjestelmää koskevan yksityiskohtaisen kertomuksen. Viisi vuotta kuulostaa varsin pitkältä aikajänteeltä, kun otetaan huomioon markkinoiden nykyinen kehityssykli ja -vauhti. DLT-pilottiregiimin osalta tarvittaneen verkostojen hallinointiin ja niiden roolitukseen vielä selkeyttä. Kuluttajansuojaan tehdyt kavennukset olisi myös hyvä käydä tarkemmin läpi.

FINANSSIALA RY

Taina Ahvenjärvi